МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Львівський національний університет імені Івана Франка
Факультет культури і мистецтв
Кафедра театрознавства та акторської майстерності

Затверджено
на засіданні кафедри театрознавства та
акторської майстерності
факультету культури і мистецтв
Львівського національного університету
імені Івана Франка
(протокол № 1 від 28.08.2025 р.)

Гарант ОПП «Акторське мистецтво
драматичного театру і кіно»
Декан факультету
доц. Мирослава ЦИГАНИК
_____

СИЛАБУС / SYLABUS
з навчальної дисципліни
«ОСНОВИ ДРАМАТУРГІЧНОЇ МАЙСТЕРНОСТІ»,
що викладається в межах
ОПП «Акторське мистецтво драматичного театру і кіно»
першого (бакалаврського) рівня вищої освіти для здобувачів
за спеціальністю В6 Перформативні мистецтва,
спеціалізацією В6.01 Сценічне мистецтво
галуззю знань В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки»

Львів – 2025 р.

Назва курсу	Основи драматургічної майстерності
Адреса викладання курсу	м. Львів, вул. Валова, 18
Факультет та кафедра, за якою закріплена дисципліна	Факультет культури і мистецтв, кафедра театрознавства та акторської майстерності
Галузь знань, шифр та назва спеціальності	В «Культура, мистецтво та гуманітарні науки» В6 Перформативні мистецтва В6.01 Сценічне мистецтво ОПП Акторське мистецтво драматичного театру і кіно
Викладачі курсу	Бондаренко Андрій Володимирович доцент кафедри театрознавства та акторської майстерності
Контактна інформація викладачів	andriy.bondarenko@lnu.edu.ua
Консультації по курсу відбуваються	Консультації в день проведення лекцій/практичних занять (за попередньою домовленістю). Також можливі он-лайн консультації через Teems або подібні ресурси. Для погодження часу он-лайн консультацій слід писати на електронну пошту викладача або дзвонити.
Сторінка курсу	https://kultart.lnu.edu.ua/course/osnovy-dramaturhichnoi-maysternosti
Інформація про курс	Дисципліна «Основи драматургічної майстерності» є вибірковою дисципліною зі спеціальності В6 Перформативні мистецтва, спеціалізації В6.01 Сценічне мистецтво, ОПП Акторське мистецтво драматичного театру та кіно для першого (бакалаврського) ступеня вищої освіти денної форми навчання, яка викладається в обсязі 180 годин, 6 кредитів (за Європейською Кредитно-Трансферною Системою ECTS) на IV курсі, у 7 та 8 семестрі.
Коротка анотація курсу	Курс розроблено для опанування студентами знань та навиків у сфері сучасної драматургії. Теоретична складова курсу передбачає знайомство із основними принципами драматургії та особливостями конструкції та композиції драматургічного твору. Практична складова передбачає також опанування базових навиків у сфері написання драматургічного твору, оригінальної п'єси чи інсценізації.
Мета та цілі курсу	Метою вивчення дисципліни «Майстерність актора» є ознайомлення студентів та студенток із основами драматургічного письма та принципами його будови і побудови. А також, із особливостями творчого процесу створення драматургічного твору. Завданнями курсу є: 1. Засвоєння типологій та елементів будови драматургічного твору. 2. Оволодіння творчими підходами та навичками створення драматургічного твору – оригінальної п'єси та інсценізації.
Література для вивчення дисципліни	**Основна література**: 1. Вайно, М. (2015). Сценарна майстерність: написання п'єси, написання кіносценарію: навч. посіб. Книга 1. – Івано-Франківськ: Місто-НВ, 232 с. 2. Вольф Ю. Школа драматургії та сценарної майстерності. Від задуму до результату: оповіді, романи, статті, нон-фікшн, сценарії, нові медіа М.: Альпіна нон-продакшн, 2019. 416 с. 3. Індик У. Психологія для сценаристів: Побудова конфлікту у сюжеті М.: Альпіна нон продакшн, 2020. 432 с 4. Липківська Г. К. Світ у дзеркалі драми / Анна Липківська. К.: Київ, 2007. 356 с.

	5. Обертинська, А.П. Основи теорії драми та сценарної майстерності: навч. посіб. / А. П. Обертинська. — К. : Держ. акад. керівних кадрів культури і мистец., 2002. — 182 с 6. Clark, Anthony. Writing for the Stage: The Playwright's Handbook, The Crowood Press, Crowood Theatre Companions, 2022 7. Kramer, Sherry. Writing for Stage and Screen: Creating a Perception Shift in the Audience, Methuen Drama, Introductions to Theatre, 2023 8. Schwartz, Heather E. Steal the Scene: Writing Amazing Drama (Writer's Notebook), London: Raintree, 2016 9. Wandor, Michelene. The Art of Writing Drama, Bloomsbury Publishing, 2018 10. Sugiera, Malgorzata. Beyond Drama: Writing for Postdramatic Theatre, (in) Theatre Research International, #1, 29, pages 6-28, 2004 mar 29 **Додаткова література:** 11. Аристотель Поетика Х.: Фоліо, 2018. 154 с. 12. Нестеровський П.П. Хрестоматія з теорії драми. К.: Мистецтво. 1978. 145 с. 13. Паві Патріс : Словник театру. – ЛНУ імені Івана Франка. Львів. 2006. 640 с. 14. Crook, Tim. Writing Audio Drama, Routledge, 1, 2023 15. Friedman, Sharon. Modern American Drama: Playwriting in the 1990s: Voices, Documents, New Interpretations, Bloomsbury Methuen Drama, 2018 **Інтернет-джерела**. Стайн Дж. Сучасна драматургія в теорії та театральній практиці, 1-3том. URL: • https://chtyvo.org.ua/authors/Styan_John_Louis/Suchasna_dramaturhiia_v_teorii_ta_teatralnii_praktytsi_Knyha_1/ • https://chtyvo.org.ua/authors/Styan_John_Louis/Suchasna_dramaturhiia_v_teorii_ta_teatralnii_praktytsi_Knyha_2/ • https://www.rulit.me/tag/other-dramaturgy/suchasna-dramaturgiya-v-teorii-ta-teatralnij-prakticitom-3-ekspresionizm-ta-epichnij-teatr-download-428847.html
Тривалість курсу	180 год.
Обсяг курсу	60 годин аудиторних занять. З них 30 годин лекційних, 30 годин практичних занять та 120 годин самостійної роботи.
Очікувані результати навчання	Після завершення цього курсу студент буде : **знати:** - важливі елементи композиції драматургічного твору - головні підходи до творчого написання драматургічного твору **розуміти:** - своєрідність драматургічного твору як виду літературного письма - місце драматургії у сучасній культурі - принципи побудови драматургії та сторітелінгу - особливості створення оригінальної п’єси, інсценізації, аудіодрами.
Перелік соціальних, «м’яких» навичок (soft skills)	**Креативне та асоціативне мислення:** здатність генерувати оригінальні ідеї, створювати нетипові сюжети та знаходити нестандартні шляхи вирішення художніх конфліктів. **Емпатія та емоційний інтелект:** вміння розуміти мотивацію та психологію персонажів, відчувати

<table>
<tr><td></td><td>емоційну амплітуду твору та прогнозувати емоційний відгук аудиторії. Навички сторітелінгу: здатність вибудовувати логічну, захопливу та цілісну оповідь, трансформуючи ідеї у структурно завершену драматичну історію. Критичне мислення та аналітичні здібності: вміння аналізувати складні соціокультурні явища для їх подальшої драматичної інтерпретації, зокрема у формах документальної та постдраматичної драми. Комунікативна компетентність: здатність до ефективної вербалізації задуму, майстерність у написанні живих діалогів та розуміння природи невербальної комунікації в межах дії. Адаптивність та гнучкість: вміння працювати з різними форматами (від класичної п’єси до аудіодрами) та переосмислювати першоджерела під час створення інсценізацій. Самоорганізація та дисципліна творчого процесу: здатність планувати етапи роботи над текстовим проєктом, дотримуватися архітектоніки твору та працювати над вдосконаленням авторського стилю.</td></tr>
<tr><td>Ключові слова</td><td>Драма, структура п’єси, сторітелінг, сучасна драматургія, ідея твору, фабула, сюжет, персонаж, конфлікт, дія, інсценізація, аудіодрама</td></tr>
<tr><td>Формат курсу</td><td>Очний</td></tr>
<tr><td></td><td>Проведення лекцій, практичних занять та консультації для кращого розуміння тем</td></tr>
<tr><td>Теми</td><td>Тема 1. Драматургія як особливий вид літератури та мистецтва.
Тема 2. Історична генеза драматургічних форм: від ритуалу до сучасності.
Тема 3. Еволюція художніх напрямів у драматургії XX–XXI ст.
Тема 4. Фундаментальні засади сторітелінгу.
Тема 5. Архітектоніка п’єси: ідея, сюжет, фабула.
Тема 6. Персонаж як рушій драматичної дії.
Тема 7. Теорія конфлікту та динаміка дії.
Тема 8. Технологія драматургічного письма та мовна партитура.
Тема 9. Документальна та постдраматична драматургія.
Тема 10. Адаптація та трансформація текстів: інсценізація.
Тема 11. Специфіка аудіодраматургії та психологія слухання.</td></tr>
<tr><td>Підсумковий контроль, форма</td><td>Залік в кінці семестру,
Усний</td></tr>
<tr><td>Пререквізити</td><td>Для вивчення курсу студенти потребують базових знань з гуманітарних дисциплін та із історії та теорії драматургії.</td></tr>
<tr><td>Навчальні методи та техніки, які будуть використовуватися під час викладання курсу</td><td>Презентація, дискусія, розповідь, пояснення, самостійні вправи</td></tr>
<tr><td>Необхідне обладнання</td><td>Фліпчарт, проектор з екраном</td></tr>
<tr><td>Критерії оцінювання (окремо для кожного виду навчальної діяльності)</td><td>Оцінювання проводиться за 100-бальною шкалою.
Бали нараховуються за наступним співвідношенням:
• практичні: максимальна кількість балів 60;
• модульний контроль (тести): 30 балів;
• самостійна робота: 10 балів оцінки.
Підсумкова максимальна кількість балів 100.

<table>
<tr><th>Види робіт.
Критерії оцінювання знань студентів</th><th>Максимальна кількість балів</th></tr>
<tr><td colspan="2">1. Бали поточної успішності за участь у семінарських заняттях</td></tr>
<tr><td>Критерії оцінювання</td><td>5 балів</td></tr>
</table>
</td></tr>
</table>

	студенти в повному обсязі володіють навчальним матеріалом, вільно самостійно та аргументовано його викладають під час усних виступів та письмових відповідей, глибоко та всебічно розкривають зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов‘язкову та додаткову літературу. Правильно вирішують усі тестові завдання.	**5**
	студенти достатньо повно володіють навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладають під час усних виступів та письмових відповідей, в основному розкривають зміст теоретичних питань та практичних завдань, використовуючи при цьому обов‘язкову літературу. Але при викладені деяких питань не вистачає достатньої глибини та аргументації, допускаються при цьому окремі несуттєві неточності та незначні помилки. Правильно вирішують більшість тестових завдань.	**4**
	студенти в цілому володіють навчальним матеріалом викладають його основний зміст під час усних виступів та письмових відповідей, але без глибокого всебічного аналізу, обґрунтування та аргументації, без використання необхідної літератури допускаючи при цьому окремі суттєві неточності та помилки. Правильно вирішують половину тестових завдань.	**3**
	студенти не в повному обсязі володіють навчальним матеріалом. Фрагментарно, поверхово (без аргументації та обґрунтування) викладають його під час усних виступів та письмових відповідей, недостатньо розкривають зміст теоретичних питань та практичних завдань, допускаючи при цьому суттєві неточності. Правильно вирішують меншість тестових завдань.	**2**
	студенти частково володіють навчальним матеріалом, не в змозі викласти зміст більшості питань теми під час усних виступів та письмових відповідей, допускаючи при цьому суттєві помилки. Правильно вирішують окремі тестові завдання.	**1**
	студенти не готові до заняття.	**0**
	2. Самостійна робота студентів	
	Критерії оцінювання	**30**
	Самостійна робота студентів, це опрацювання додаткових джерел, сюди також можуть входити участь у додаткових публічних лекціях чи семінарах, круглих столах, що стосуються теми історії театру і відбуваються поза дисципліною. Відповідно, участь (як слухач) у публічних лекціях конференціях чи семінарах та коротка презентація змісту - від 3 до 5 балів; Підготовка презентації за додатковою літературою і презентація цієї теми на спеціальному занятті - 8-10 балів; Студент/ка може обрати будь-який варіант самостійної роботи або декілька.	**3-5** **8-10**
	3. Індивідуальна робота студентів Здобувачі вищої освіти можуть отримати **додаткові бали** за індивідуальні завдання: написання статей, підготовку доповідей та участь в наукових студентських конференціях, круглих столах. Додаткові бали також можуть бути зараховані за конкретні пропозиції з удосконалення змісту навчальної дисципліни	
	Критерії оцінювання	**5 балів**
	▪ робота виконана та захищена згідно з графіком, з поясненнями та висновками і в повному обсязі	**5**
	▪ робота захищена, але виконана частково, з порушенням термінів або вимог	**4-3**

	▪ робота не захищена та виконана частково, з порушенням термінів або вимог — **2-1** ▪ робота не виконана або не зарахована. — **0**

4. Модульний контроль	
Критерії оцінювання	**30 балів**
Модульний контроль - це тестові завдання із вибором відповіді.	
Завдання із вибором відповіді вважається виконаним правильно, якщо в картці тестування записана правильна відповідь. За кожне правильно виконане завдання виставляється *2 бали. (максимально 2* × 15 *= 30 балів).*	30

Практичні вправи. При оцінюванні буде враховуватися вміння застосувати теоретичний матеріал на практиці і творчий підхід до виконання завдань.

Академічна доброчесність: Очікується, що роботи студентів будуть їх оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел, списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують, приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем, незалежно від масштабів плагіату чи обману.

Відвідування занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі студенти відвідають усі лекції і практичні заняття курсу. Студенти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку студенти зобов'язані дотримуватися усіх строків визначених для виконання всіх видів письмових робіт, передбачених курсом.

Література. Уся література, яку студенти не зможуть знайти самостійно, буде надана викладачем виключно в освітніх цілях без права її передачі третім особам. Студенти заохочуються до використання також й іншої літератури та джерел, яких немає серед рекомендованих.

Політика виставлення балів. Враховуються бали набрані на поточному тестуванні, самостійній роботі та бали підсумкового тестування. При цьому обов'язково враховуються присутність на заняттях та активність студента під час практичного заняття; недопустимість пропусків та запізнень на заняття; користування мобільним телефоном, планшетом чи іншими мобільними пристроями під час заняття в цілях не пов'язаних з навчанням; списування та плагіат; несвоєчасне виконання поставленого завдання і т. ін.

Жодні форми порушення академічної доброчесності не толеруються.

Опитування	Анкету-оцінку з метою оцінювання якості курсу буде надано по завершенню курсу.